

GLAS SVOBODE.

Slovenci-bratje združimo se! V slogi je moč!

Stev. 44

Chicago, Ill. 28. oktobra 1904.

Leto III

Razmotrivanje proletarca.

Nasprotniki socializma, ljudske svobode in enakosti pogostokrat robato napadajo socialiste, češ, da socialisti sami ne vedo kaj hočejo. Taki gospodje, ki čestokrat o narodnem gospodarstvu nimajo najmanjšega pojma, ki vse potrdijo, kar jim kak frakar ali kutar natvezi, skušajo kar čez noč s praznimi frazami pobiti socializem. Ako pri tem pobijanju socializma rabijo se neslane dovčipe, ki dokazujejo le njih kratko pamet in katerim se smeji neuko ljudstvo, tedaj mislijo, da so socializem in socialiste utopili v žlici vode. Ker te vrste nasprotniki socializma sami nič ne vedo, ker se niso nič učili ali pa se to pozabili, kar so se naučili, mislijo, da tudi socialisti niso na jasnem, kako je umevati socialistično človeško družbo. Dasi je na to uprašnje odgovorilo že na stotine socialistov, ki so vselej zadeli nasprotnike socializma v črno, hočem tudi jaz po mojih skromnih močeh odgovorjati na to vprašanje.

Kaj je socializem? Kaj je — bolje rečeno — socialistična človeška družba?

Socialistična človeška družba pomenja združenje večjega ali manjšega števila ljudi v občno proizvajanje in uživanje. Koristi take združitve so očitne, ker se da le z občinim proizvajanjem in jednaki pravicami do uživanja skupnih proizvodov doseči občno blagostanje, zajedno je pa svoboda posameznika omejena le s svobodo vseh drugih soobčanov, ali članov socialistične družbe. — Delavni čas, ki dandanes spreminja delavca v topega sužnja, bode v socialistični človeški družbi kratek, ker se bode uporabil le za produktivno delo. Šolski pouk in vzgoja otrok bode ta boljša in na višji stopnji kakor dandanes, ker se ne bode jemalo koristi posameznikov v poštev.

Naravno je, da je vsa imetelja — ki bi morda kakemu članu družbe škodili — v socialistični človeški družbi občen, ker socializem že v svojem bistvu odločno odklanja, da bi se merilo, kaj bo dobil Janez ali Luka. Sploh bode pa proizvajalna tehnika v socialistični človeški družbi v raznih strokah tako razvita, da se bode vse proizvajalo skupno. Torej je občno uživanje proizvodov samo ob sebi umevno.

Socialisti stojimo na tem stališču, da ima vsak človek jednake pravice do jela, obleke in vseh družabnih naprav, torej naj tudi vsaki človek, ki je zdrav in krepak, dela do gotove starosti.

Gotovo ne bode v socialistični človeški družbi jemal kdo svojemu soobčanu vilice, nož, žlico ali hlače, ker bode sploh tihci proizvodov v izobilju. Take predmete bode vsakdo pripoznal za zasebni imetek.

Ali vse kaj drugega so tovarnice, rudniki, premogokopi, železnice, zemlja, sploh naprave, ki koristijo vsem isto tako, kakor dandanes mostovi, javni parki, ceste, voda, zrak, solnčna toplota itd.

Seveda je dandanes še mnogo mislecev, ki vidijo v individualizmu rešitev socialnega vprašanja, ki smatrajo socializem za nekako tiranstvo ali pa za utopijo.

Ne glede na to, da je trditelj teh mislecev temna teorija, brez vsake praktične podlage, lahko vsakdo spozna, da se delo lahko olajša le s skupnim, z združenim delom. Narodni ekonom dr. Hertzka trdi, da bi zadostovalo delati le 1 uro in 22 minut vsakemu človeku na dan, ako bi bilo delo pametno razdeljeno med vse ljudi v občno korist. Vse drugi čas bi pa lahko ljudje uporabili za zabavo, učenje, sploh v svoje zasebne namene. Poleg dr. Hertzka bi lahko navedel še druge narodne ekonomice, ki isto tako jasno vidijo rešitev socialnega vprašanja v združenem delu in v občinim uživanju.

Ako so koristi socializma tako očitne, čemu se baš mi Slovenci upiramo socializmu, ko smo vendar proletarski narod. Mej Slovenci kapitalistov v pravem pomenu besede kakor Rockefeller, Gould, Armour, Carnegie, Rothschild itd. sploh ni, ali so pa zelo redki. Vsi meni niso znan!

Rešitev slovenskega naroda je le v socializmu, v človeški družbi, v kateri niso besede: enakost, bratstvo in svoboda le prazne fraze. Iz tega sledi, da bode vsaki Slovenec, kojenju se gre v resnici za blagor svojega naroda, meseca novembra glasoval za socialiste.

Ako bi bil torej socializem škodonosan za delavno ljudstvo, tedaj bi ga priporočali vsi kapitalisti in njih plačani hlapci. Tako jim pa ni nobeno sredstvo preumazano in prepodlo, ako ga je treba rabiti proti socializmu in njegovim gospodarskim naukom. Kljub tem lažem in podlemu obrekovanju bode socialisti korakali pogumno naprej — od zmage do zmage — po začetni poti, dokler ne stirmoglavijo današnje korumpirano in kapitalistično človeško družbo.

Josip Logačan.

Delavcem — g. Sakserju.

(Pisje Montmorenci.)

*"In all the boundless realms of space,
in highest heaven or deepest hell,
there is no room, there is no place,
for one who should his hour sell.
But worse by far is he who fled
the workers in the darkest hour
and went with trusts, willst
other lead
the people against the money power!"*

G. Sakser, to so besede slovenskih delavcev namenjene vam. Te besede naj Vas spremljajo povsod. Te besede slovenskega proletariata, ki vam je dal premoženje in bogatstvo, naj odmevajo vedno po vaših ušesih. Saj se bode vas spominjali slovenski proletarci, kadar pojdejo mimo vaše gomile: "Tu leži slovenski Efi-jalt, ki je izdal svoj narod ameriškim kapitalistom."

Spremenite vendar naslov na čelu vašega lista: "List slovenskih delavcev" v "Vse za korumpirano in ameriške kapitaliste". Potem bomo na jasnen in nihče več ne bode pisal proti vam!

Vi ste zatajili delavski stan, dasi ste bili nekaj let sem še sami delavec ter ste stopili v vrste monopolcev, pridružili ste se Tediju L. Peabody-u, Nobody-u in drugim jednalcim smrtnim sovražnikom delavskega stanu, ktere branite in zastopate že skoro poldrugo leto.

G. Sakser, dovolite mi navesti en sam slučaj. Ako lažem, naj zadene mene zaničevanje vseh slov. delavcev, ako pa pišem resnico, potem naj pa isto doleti vas.

Premogarji, združeni pod zastavo W. F. of M. so zahtevali v Coloradi zakonit poton 8-urni delavnik; rečem zakonit poton, ker so nabirali glasove za petico, ki je bila povod, da so državljeni leta 1903 spomladl glasovali o tej stvari. Pri številu glasov se je pokazalo, da je bil 8-urni delavnik predložen po "W. F. of M." in podpisani po dveh najbolj znamenitih možeh — po Moyerju in Haywoodu sprejet z 50 tisoč glasov več. Ali kaj se je zgodilo? Hajduki, g. Sakser, ktere vi sedaj zagovarjate, Peabody et cons. so to volitev siloma ovrgli. Kaj ne, g. Sakser po ameriški ustavi bi moralo biti: "The peoples will is the highest law." Ali so postopali tako republikanci v Coloradi? Ne!

Peabody v zvezi s krvnikom Bellom, kojim je politični anarhist Tedi I. podelil svoj blagoslov, so ustanovili zloglasno "Citizen's Alliance" ali bolje rečeno: zavezo teroristov, ki je teptala z nogami ustavo. "To hell with the constitution" (v pekel z ustavo) je dejal Bell in republikanska svojat mu je veselo vriskala nasproti.

Ta druhal nasilnikov je prelomila ustavni zakon, zadavila stavko s silo, vničila kupčijo, dejala ustavo ljudem in mirne državljanke v zapor — v hleve za bibe, bajonetirala proletarce, oskrnila žene in dekleta; ustavni zakon, voljo naroda je teptala v blatu. Spremenila je državo Colorado v dolino solz. A to še ni vse!

Da bi se javno mnenje odvrnilo od stavkojučih delavcev, so po republikanskih kapitalistih najeti mo-

ricei raztreli z dinamitom železniško postajo v Viktori. 17 človeških bitij je izgubilo svoje življenje!

"40 jih bode mo obeseli," je rekel drugi dan nadbirič Bell. Ko so pa krvni psi dvakrat sledili najete morilce direktno v stanovanje dveh detektivov, ki sta v službi bogatih republikanskih rudniških lastnikov, je obmolnil širokoustni Bell.

Roosevelt ni nič drugega, kakor vodja postavno dovoljenih banditov. Vi, g. Sakser pa nagovarjate slovenske proletarjate, da bi volili, kar slovenski proletarjat noče. Vi nas slovenske proletarce vendar ne morete smatrati za to, da bi se ta le nemški pregovor obrnil na nas: "Nur die grössten Kähler wählen ihre Schlichter selber."

Ko bi bil Ant. Askerc, naš slavni pesnik v Ameriki, bi obiskal Roosevelta ter mu rekel:

"O revne duše taki so! Ohljubi vse jim, ne daj jim nič, vihti pa jim po hrbtu bič, kakor v Coloradi in ako te zopet volijo, tedaj spoznaš njih pamet kratko, njih sužnjski značaj."

Upravičnost "Gl. Sv." pa prosim, da dopišlje Tediju L. političnemu anarhistu Peabody-u po en iztis; g. Sakserju pa najmanj 12, da jih dopišlje akademikom v Ljubljano, ktere Sakser ne smatra sposobnih za drugo, kakor za krožniške pomivalce v Ameriki, ker smatra to delo za nekaj nizkega, odkar je postal mali bankirček. Kdo vé, če bi g. Sakser sam ne pomival krožnikov, dasi se njemu to dozdeva poniževalno, ako bi mu ne bili slovenski delavci napolnili njegovih žepov.

G. Sakser! Ako bi vas še srbelo, moj naslov vam je na razpolago: Fred Montmorenci, box 58, Hillsboro, Ill.

Opomin.

Pazite delavci, lažnjivi manevri sovražnikov delavstva in svobode se bližajo.

Volilno gibanje se bliža h koncu. Sovražnik je pričel uvidevati, da so zaman vse ovire, s katerimi je hotel zastaviti pot zmagonosnemu socializmu. Sovražnik se bode oprijel zadnjih sredstev, da doseže to, kar ni mogel doseči s korupcijo, podkupavanjem in grožnjami.

Pred štirimi leti so lagali zadnji dan pred volitvijo, da sta socialistična kandidata odstopila v prilog demokratičnemu kandidatu.

Delavci pazite! Ne poslušajte laži v kapitalističnih listih. Ne pustite se varati, pobijajte laži.

Ako dvomite v kacem slučaju, tedaj brzojavite na glavni socialistični stan. Ne verujte ničesar, ako vam tajnik ni vaše vprašanje potrdil.

Mi ne vemo kakšnih sredstev se bode sovražnik poslužil. Ali mi poznamo našega sovražnika in to zadostuje, da vas svarimo.

Socialistično gibanje jezi vse podkupljive političarje.

Ker to vrste ljudi še nikdar ni pekla vest radi njih umazanih in lopovskih sredstev, bodite torej oprezni zadnje ure pred volitvijo.

Ena sata beseda zadostuje za vas. Pazite z vašimi revolucionarnimi očmi!

EUGENE V. DEBS.

Objava.

Vsem udom društva "Triglav", št. 2 "S. N. P. J." naznanjam najuljudnejše, da je društvena seja vsako prvo nedeljo v mesecu ob 12 uri popoldne v prostorih M. K.

Vse člano se opozarja, da se udeležijo vsake seje polnoštevilno. V prihajajoči seji se bodo razdelile tudi spomelnice, društveni znaki, društvene knjižice itd. vsem onim članom, ki še niso dobili teh predmetov.

Kdor zbolí, naj se takoj prijavi. I. tajnik ali pa bolniški omedseku, "S. N. P. J." plača \$500 usmrtnine; za eno roko ali nogo \$200; za obo roki ali nogi vso usmrtnino; za eno oko \$100; za izgubo 4 ali 5 prstov pridani \$100. Jednosta plačevanje \$6.00 na teden bolniške podpore za pol leta, za drugo polovico leta pa \$12 na mesec. Kot člani se sprejemajo možki v starosti 18—45 let. Vstopnina znaša le \$1. Rojaki, ki še niso člani kacega podpornega društva, pristopite k društvu.

S spoštovanjem
Dan. Badovinac I. tajnik.

Razgled po svetu.

Iz rusko-japonskega bojišča.

Nad 10 dni so se pobijali Japonci in Rusi, dokler ni hudo deževje naredilo konec divjemu klanju. Kljub temu pa še ni konca zverskemu klanju. "Mirosljubni" car je zapovedal mobilizirati še 600,000 mož, istakotko skrbi japonski mikado, da odhajajo vedno nove čete na morišče.

Nevemo zakaj japonski in ruski vojniki ne pomečejo svojih pušk in drugo morilno orodje v koruzo ter ne prepuste mesarskega posla carju in mikadu, diplomatom in drugim enakim v krvičelnim zverinam v človeški koži? Morda radi tega, ker so pogumni? Ne! Ampak prestrašeni so, boj se pometati puške od sebe. Kaj je pogum? Morda ubijati drug drugega? Ne! Pogum je rešiti komu drugemu življenje z lastno življensko nevarnostjo. Od teh nazorov smo še daleč, radi tega živimo tndi v dobi zverskega klanja.—Fej!

Pijanec vidi v deliriju povsod kače, miši, coprnice in hudiče; ruski častniki pa vidijo rmenne hudiče — Japonce celo na ribiških ladjah v severnem morju. Topovi so pričeli grmeti: ena ribiška ladja se je potopila; 4 ali 5 jih je pa poškodovanih.

Ruski car je obljubil radi tega dogodka zadoščenje v polni meri.

Levo krilo ruske armade je zopet prekorčilo reko Sake ter pričelo počasi prodirati proti japonskim postojankam.

Rezultat zadnje strašne bitke okolu Mukdena je ta le: General Kuropatkin je širokoustno napovedal, da bode kar zdrobil Japonce. Dal je torej povelje za napad. Japonci so se v začetku malo umaknili, slednjič pa so potisnili Ruse 15 milj nazaj preko prvotnih postojank. Rusi so torej bitko izgubili.

Avstrija.

Jugoslovanska socialna demok. stranka je sklicala za dne 7. in 8. decembra t. l. v Ljubljano strankarski shod. Dnevni red za zborovanje se glasi:

1. Konstituiranje strankinega zbora.
- a) Volitev predstojništva, določitev opravilnika in dnevnega reda;
- b) Volitev komisije za pregledovanje mandator.
2. Poročilo.
- a) Strankino delovanje; Kopač Josip.
- b) Blagajne; Jernejčič F.
- c) Kontrole; Panek A.
3. Organizacija in taktika; Čobal Miha.
4. Časopisje; Kopač Josip.
5. Politični položaj; Etbin Kristan.
6. Zadržiščje; D.
7. Volitev izvrševalnega odbora.
8. Splošne strankine zadeve.

Vsi tozadevni spisi in dopisi naj se pošljejo sodr. J. Kopaču, ulica Boschetto št. 5, Trst, Avstrija.

Pred kratkem je bila avstrijska država kot delodajalec pri neki potrošni obravnavi v Brnu razkrinkana kot izkoriščevalec najhujše vrste.

Obtožen je bil neki pomožni pismonoša, ki je imel 70 krajerjev dnevnih plače (28 ameriških centov), ker je poneveril denarno pismonošo s sto kronami. Potorniki so enoglasno spoznali obtoženo nedolžnim, ker so uvideli, da je bil siromak primoran storiti tatvino, ako ni hotel poginiti lakote s svojo družino.

Pač, škandal, da država, ki potroši ogromne svote za vojaške potrebe, daje svojim delavcem 28 cent. dnevne plače, ker najslabše plačani ameriški delavec zasluži skoro v dveh urah isto plačo.

Angleško.

Rusi so imeli smolo! Navadne, angleške ribiške ladje je smatralo balistično brodogrje za nevarno brodogrje japonskih torpedov. — V soboto po noči je balistično brodogrje streljalo v severnem morju na angleške, ribiške ladje. Nekaj mornarjev je ustrlejenih, drugi so ranjeni. Sedaj šovinistični angleški časniki trobijo v svojih glasilih, da je skrajni čas, da se napove Rusiji vojna.

Ta čin angleških časnikov je dokazuje, kako je zver v Sloveku razvita. Mesto, da bi ti časnikarski lopovi pisali za mir, pa kušujejo za

vojno, ko vendar vsakdo vé, da bi prišlo morda do svetovne vojne, ako Anglija napove vojno Rusiji. Ali se že ni prelilo zadosti človeške krvi na Daljnem Vzhodu??

Vsak razpor med državami se da poravnati mirnim potom. To ve dandanes vsak človek, ki ima zdrave možgane. Vojno zahtevajo le taki ljudje, ki imajo od krvolitja dobiček. In to so kapitalisti in njih plačani časnikarski hlapci.

Nemčija.

V nemški jugozapadni Afriki je situacija od dne do dne slabjša. Operacije proti Hererom so padle v vodo. Hererom so se pridružili Hotentotje in drugi "divji" afriški rodovi. V Kamerunu istakotko polka na vseh voglih. Do sedaj so Nemci izdali za svoje roparske pohode okolu 100 milijonov mark.

Vsak človek vé, da belokožci se z mezinem niso nikdar genili, da bi v resnici civilizirali črne rodove. Navadno so jim belokožci kradli živino in svet ter jih silili, da so jim delali zastoj. Ako so se črnci temu uprli, tedaj so jih bečali in barbarično kaznovali. Slednjič se vsakomur vtrga nit potrpežljivosti. In tako se je zgodilo tudi v Afriki. Ako črnci pobijejo vse belokožce, tedaj so to zakrivil le belokožci sami s svojim tolovajskim nastopom.

Francija.

V francoski zbornici je glasovalo 325 poslancev proti 227 za odobravanje taktike vlade napram rimsk. kat. cerkvi. Prav je tako! Na Francozskem bode ljudstvo kmalu rešeno škodljivega vpliva Rimcev na ljudstvo.

Seveda Rimci vpijejo sedaj po svojih glasilih, kakor da bi se jim godila kaka krivica, ker ti ljudje vedno mislijo, da morajo v vsaki državi uživati kake posebne privilegije.

Ameriške vesti.

Spoznali so, da jim preti nevarnost.

Škof Potter, ustanovitelj verskih gostiln je izjavil, da je cerkev ljudska naprava. Na necem shodu v Bostonu je povdarjal, da so duhovniki sami krivi, ako jim ljudstvo obrača hrbet. Ob tej priliki je opozoril duhovnike, naj posnemajo nadškofa iz Canterbury, ki je neki revni ženski, ki je svoječasno služila kot kuharica v njegovi družini stisnil v navzočnosti drugih ljudi prijateljsko nje roko.

Gospodje duhovniki so v resnici pametni ljudje. Spoznali so, da jim ljudstvo obrača hrbet, radi tega so nakrat uvideli, da v njih praih bije srce tudi za ljudstvo. Duhovniki, ki so vedno prikrivali in branili vsako se tako podlo hudodelstvo mo-gočnejše, so nakrat postali zagovorniki ljudstva.

Gospodje vaš trud je zastoj! Ljudstvo postaja od dne do dne zavrednejše in se ne bode dalo vleči od vas za nos, če starim kuharicam prijazno stiskate njih žuljave roke, ali pa če jih božate po njih velih in upadlih licih.

Kapitalistični umori.

Po statističnem izkazu je bilo v minoletem letu na železnih v Zdr. drž. umorjenih 9984 ljudi. Torej dvakrat toliko kakor v špansko-ameriški vojni. Ranjenih je pa bilo 78.247 ljudi.

Ti umori na železnih so že tako navadni, da se ljudje valed teh ne vznemirjajo. Tudi sodišča se le malo kečajo pečajo z njimi, ker železniške družbe skrbje, da z denarjem poplačajo bolečine ali pa smrt ponesrečencev.

Ameriško ljudstvo je pa tako nemumno, da misli, da kapitalisti iz svojega žepa plačujejo visoke odškodnine. Za odškodninskih šidat skrbje železniške družbe z visokimi cenami. Ljudstvo mora plačati odškodnino, poleg pa še riskira svoje zdravje ude.

Pa naj ni čudo. Naši kapitalisti se ravnaajo po znanem izreku milijonarja Vanderbilta: "Ljudstvo naj vzame hudič". Ameriško ljudstvo pa topo prenaša te morije na železnih, mesto da bi poskrbelo, da bi milijonarji — morilci prišli zaslužni pravici v pest.

Delo kapitalistov in njih hlapcev je bilo zaman.

Jim Peabody in Bell, znamenita stebra današnjega korumpiranega družabnega reda, sta se blamirala do kosti. Zaman sta se trudila, da bi bil radi raztrebe na postaji "Independence" obsojen kak organizovan coloradski rudar. Vse njihju obtožbe so se razpadle v prazen nič. Ta obravnava in preiskava dokazuje jasno kot beli dan, da so pravi zlikovci v vrstah kapitalistov. Niti enemu rudarju niso mogli dokazati kako hudodelstvo. To dejstvo bi moralo vplivati toliko na urednike "Nove Domovine", da bi preklekali laži, ktere so trosili o coloradskih rudarjih. Ali kaj sličnega pričakujemo zastoj, ker ta list živi o lažeh in obrekovanju.

Domisljavi policaji!

Neki domisljavi policaj, ki je mislil, da je v Rusiji, Avstriji ali Turčiji, je v Milwaukee aretiral socialističnega govornika, ko je govoril na cestnem voglu, češ, da je zakrivil ovriranje prometa.

Sodnik Neelen je razsodil, da ne spozna krivim socialističnega govornika kacin prestopkom, ker sicer bi se morali vsaki dan kaznovati skoro vsi vozniki.

Policaj, ki je izvršil ta hraber čin, je odšel z dolgim nosom. Prav je tako!

Rockefellerove spekulacije.

Johnu Rockefelleru gotovo ni potrebno, da si kupuje ognjenike. Saj vendar že stoji na ognjeniku! Ali g. Rockefeller morda vé to in vprav radi tega, da bi dokazal, da so njemu ljudske želje in težnje deveta briga, da se popolnoma strinja z izrekom dame Pompadour, nekdanje kraljevske vlačuge: "za nami vesoljni potop!" je kupil ognjenik.

Otrovanje po dinjah.

Po daljšem in težavnem delu sta dva zdravnik v Baltimore rešila življenje več osebam, ki so se otrovale z dinjami ali melonami. Tudi zdrave dinje so težka in neprebavna jed. Ako želitec ni v redu, se vedno čuti po jedi nekake vznemirjenosti: težave in bodljaji.

Trinerovo zdravilo, grenko vino je edini lek, ki ozdravi bolan žolodec. Prideluje se iz rdečega naravnega vina in sortiranih zelišč. Temu zdravilu niso primešane kemične snovi, ne otrovi. Ta lek ozdravi v najkrajšem času še tako bolan žolodec, pomnoži telesno moč, čisti in množi kri. Ako žolodec ne deluje redno, je tudi kri bolna. Čistilec krvi, ki je pomešan s potašo ali živim srebrom, ne more prenoviti bolne krvi v zdravo, ki je absolutno potrebna trdnemu zdravju. Trinerovo zdravilo, grenko vino deluje direktno na žolodec, da redno prebavlja zavzito hrano.

Dobiva se v vseh lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu Josip Trineru, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Listu v podporo.

Matija Petchnik.....\$1.50.
Jos Debevo.....\$0.25

Pozor trgovci obrtniki in gostilničarji!

Znano je, da so oglaševalci velike vrednosti posebno v koglarju, ker ostane koglar celo leto v rokah naročnikov. Čestokrat naši rojaki potujejo iz kraja v kraj, ker jih v to prišli pomanjkanje dela. V tacem slučaju se poslužijo oglasov, kor vedo, da upravištvo "Gl. Sv." ne sprejema sleparskih oglasov, ki so rojakom v kvar in škodo.

Ena stran stane \$10.00; pol strani \$5.00; četrt strani \$2.50.

Vse gg. trgovce, obrtnike in gostilničarje se prosi, da dopišljejo oglasov takoj, ker pojde koglar se s prvim novembrom v tisek.

Ne zamudite ugodne prilike. Upravištvo "Gl. Sv."

ZAHVALA.

Vsem igralcem in pevcom, kakor tudi vsem drugim društvom, posebno pa bratom Hrvatim, sploh vsem, ki so pripomogli, da je veselo slove ženskaga podpornega društva "Ilirija" takosijajno vstopila, iskram najtoplejšo zahvalo.

Katarina Stanič,
predsednica.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

Prvi svobodni list za slovenski narod v Ameriki.

"Glas Svobode" izide vsaki petek
na velja za AMERIKO:
za celo leto\$1.50
za pol leta 75c
ZA EVROPO:
za celo letokron 10
za pol letakron 5

Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Naslov za dopise in pošiljave je
slednji:

"Glas Svobode"
563 Tarpow St. Pilsen Sta.
Chicago, Ill.

Dopisi.

11. november, 1887.

Chicago, 25 okt. 1904.
Slovenski delavec, ako prideš ke-
daj v Chicago, pojdi na pokopališče
v Walheim in videl boš spome-
nik, ktere ga delavci postavili svo-
jim mučencem, Parsonu, Linggu,
Spiesu, Engelu, Schwabu, Neebeju,
Fiedenu in Fischeru.

Na eni strani bodeš čital zadnje
besede A. Spiesa: "Čas bo prišel,
ko bode naš molk močnejši, kakor
glasovi, katere danes zadavite." Na
drugi strani so pa besede pravič-
nega guvernerja, John P. Altgelda,
zadnjega demokrata v Zdr. drž.:
"Jaz ne pomislil sem, da bi bil pri
eksekuciji navzoč kak zastopnik delavstva.
S klicem za svobodo so umrli vsi
štirje."

Parson je hotel govoriti. A tu je
zagrnelo — umor je bil izvršen.
Vsako leto dne 11. nov. okrasijo
zavedni delavci gomilo, kjer počiva-
jo mučenci, ki so dali svoje življe-
nje za sveto delavsko stvar.

Tudi mi slovenski delavci obha-
jajmo letos spominsko slavnost s
tem, da pri volitvah glasujemo za
socialiste, da se bodo spopolnile vele-
pomembne besede A. Spiesa: "Čas
bode prišel, ko bode naš molk moč-
nejši, kakor glasovi, katere danes
zadavite."

10. nov. 1887 je krivičljna
kapitalistična svojat dala obesiti:
A. Spiesa, Engela, Parsona in Fi-
schera. Lingg je končal sam sebi
življenje, Neebeja, Schwaba in Fi-
dena so pa odpeljali v dosmrtno
ječo v Joliet, kojim je še le guver-
ner Altgeld podelil prostost.

In kaj so zakrivil Spies in to-
variši, da so morali končati na
vislicah? Nič. Bili so odkritosrčni
prijatelji delavcev. To je bilo veli-
kansko hudodelstvo v očeh krivič-
ne buržoazije. Kakor so umrli za
resnico in pravico Sokrat, Krist,
Hus, Giordano Bruno in drugi, isto-
tako so umrli Spies, Engel, Parson
in Fischer na vislicah, ker so delav-
cem oznanjevali resnico in pravico.

Dne 3. maja 1886, so policaji pri
Me Cornikovi tvornici napadli z
revolverji stavkujoče delavce, kojih
je bilo kadih 200. Šest delavcev je
bilo ustreljenih, nad 20 pa ranjenih.

Dne 4. maja 1886. zvečer je bil
protesten šod zoper policijo, ki je
napadla kakor stekli psi neoboro-
žene delavce. Vse je bilo mirno. Kar
proti to uri zvečer udari kadih 200
— 300 oboroženih policajev na mir-
no zborujoče delavce. V tem tre-
notku je neko človeče, ki je bilo v
službi kapitalistov vrglo bombo
meji policaje, da bi tem ložje spravi-
li voditelje delavcev na vislice.
Žal, da se je hudobna nakana kapiti-
listov uresničila.

Carter Harrison, župan čikaški je
pod prisego izjavil pri sodniški obravnavi,
da so bili zborujoči delavci
povsem mirni in da je dal policijs-
kemu inspektorju Bonfieldu po-
velje naj pošlje vse policaje domov.
In kaj je storil Bonfield? Čakal je,
da je župan ostavil zborovanje, po-
tem je pa napadel delavce. Vsaki
mislilci človek se mora vprašati:
Zakaj je Bonfield napadel delavce,
ko mu je vendar župan zaokazal
naj odposlje zbrate policaje domov,
ko je to vendar popolnoma v proti-
slovju z obstoječimi zakoni? Ali se
ne vriva tukaj vsakemu človeku mi-
sel, da je Bonfield postal tako
kakor so mu nekteri "višji" krogi
zapovedali? In kdo so pa bili ti
"višji" krogi, od kterih je Bonfield
sprejemal ukaze? — Kapitalisti!

Ako bi bila v Ameriki pravica
doma, tedaj bi bili mesto Spiesa
in tovarišev posadili radi umora Bon-
fielda in njegove pomagače na za-
ložno klop.

Zadnji listi, ktere je nisal A.
Spies svojim, ki dokazujejo njego-
vo blago mišljenje, se glase:

11. nov. '87 zjutraj ob 9.
Ljuba mati in Marjetica!
Eno samo prošnjo imam do Vas:
bodite mirni in udani! Glejte, meni
je laglje, ako vem, da Vas moji
mučenci ne bodo videli slabotne ...
Moje reči — knjige, obleko itd.
vzemite kasneje. Gospod Polz Vam
bode moje reči izročil. Knjige se
lahko v spomin razdele med brati in
sestrami. Nekaj knjig je lastnina
Nine. Ako bi Nina želela kak spom-
in, tedaj dovolite, naj si izbere,
kar hoče. Ostanite zdravi, ne žalo-
stite se. Mislite vendar, da je lahko
umreti za človečanstvo. Vsecega

ne doleti ta čast.
Zdravstvujte, ljubljenci moji, —
August.

11. nov. 87, zjutraj ob 9.
Ljuba žena!
Ura je prišla. Bodi pogumna;
ne kaži bojazljivosti. Za mene ni
težka naloga umreti za človečan-
stvo ... Bodi pogumna, in spomi-
nčaj se svojega soproga, ne da bi
videla masčevati ga, temveč da bi
doživela, da bi nevedno in slepo
ljudstvo, za katero je umrl, spozna-
lo ta sramotilen umor. Živi, da bo-
deš doživela, ko bode ta človekoljub-
je in napredek triumfirala nad ti-
ranstvom in zaroto bogatašev proti
ljudstvu.

Moje zadnje misli so pri Tebi,
moja ljubica — moje zadnje želje
veljajo Tebi. ...
Zdravstvuj!

August.
Dne 11. nov. 1887 ob 11. uri in
50 minut dopoldne so stopali mu-
čenci po stopnjicah navzgor pod ve-
šala. Pogumno je stopil Spies pod
zanjko, potem Fischer, potem En-
gel in zadnji Parson. Skozi okno
so obsevali zadnji solčni žarki gla-
ve mučencev — kot zadnji pozdrav
iz svetlih višav. Nadrebel Matson
ni dovolil, da bi bil pri eksekuciji
navzoč kak zastopnik delavstva.

S klicem za svobodo so umrli vsi
štirje.

Parson je hotel govoriti. A tu je
zagrnelo — umor je bil izvršen.

Vsako leto dne 11. nov. okrasijo
zavedni delavci gomilo, kjer počiva-
jo mučenci, ki so dali svoje življe-
nje za sveto delavsko stvar.

Tudi mi slovenski delavci obha-
jajmo letos spominsko slavnost s
tem, da pri volitvah glasujemo za
socialiste, da se bodo spopolnile vele-
pomembne besede A. Spiesa: "Čas
bode prišel, ko bode naš molk moč-
nejši, kakor glasovi, katere danes
zadavite."

10. nov. 1887 je krivičljna
kapitalistična svojat dala obesiti:
A. Spiesa, Engela, Parsona in Fi-
schera. Lingg je končal sam sebi
življenje, Neebeja, Schwaba in Fi-
dena so pa odpeljali v dosmrtno
ječo v Joliet, kojim je še le guver-
ner Altgeld podelil prostost.

In kaj so zakrivil Spies in to-
variši, da so morali končati na
vislicah? Nič. Bili so odkritosrčni
prijatelji delavcev. To je bilo veli-
kansko hudodelstvo v očeh krivič-
ne buržoazije. Kakor so umrli za
resnico in pravico Sokrat, Krist,
Hus, Giordano Bruno in drugi, isto-
tako so umrli Spies, Engel, Parson
in Fischer na vislicah, ker so delav-
cem oznanjevali resnico in pravico.

Dne 3. maja 1886, so policaji pri
Me Cornikovi tvornici napadli z
revolverji stavkujoče delavce, kojih
je bilo kadih 200. Šest delavcev je
bilo ustreljenih, nad 20 pa ranjenih.

Dne 4. maja 1886. zvečer je bil
protesten šod zoper policijo, ki je
napadla kakor stekli psi neoboro-
žene delavce. Vse je bilo mirno. Kar
proti to uri zvečer udari kadih 200
— 300 oboroženih policajev na mir-
no zborujoče delavce. V tem tre-
notku je neko človeče, ki je bilo v
službi kapitalistov vrglo bombo
meji policaje, da bi tem ložje spravi-
li voditelje delavcev na vislice.
Žal, da se je hudobna nakana kapiti-
listov uresničila.

Carter Harrison, župan čikaški je
pod prisego izjavil pri sodniški obravnavi,
da so bili zborujoči delavci
povsem mirni in da je dal policijs-
kemu inspektorju Bonfieldu po-
velje naj pošlje vse policaje domov.
In kaj je storil Bonfield? Čakal je,
da je župan ostavil zborovanje, po-
tem je pa napadel delavce. Vsaki
mislilci človek se mora vprašati:
Zakaj je Bonfield napadel delavce,
ko mu je vendar župan zaokazal
naj odposlje zbrate policaje domov,
ko je to vendar popolnoma v proti-
slovju z obstoječimi zakoni? Ali se
ne vriva tukaj vsakemu človeku mi-
sel, da je Bonfield postal tako
kakor so mu nekteri "višji" krogi
zapovedali? In kdo so pa bili ti
"višji" krogi, od kterih je Bonfield
sprejemal ukaze? — Kapitalisti!

Ako bi bila v Ameriki pravica
doma, tedaj bi bili mesto Spiesa
in tovarišev posadili radi umora Bon-
fielda in njegove pomagače na za-
ložno klop.

Zadnji listi, ktere je nisal A.
Spies svojim, ki dokazujejo njego-
vo blago mišljenje, se glase:

11. nov. '87 zjutraj ob 9.
Ljuba mati in Marjetica!
Eno samo prošnjo imam do Vas:
bodite mirni in udani! Glejte, meni
je laglje, ako vem, da Vas moji
mučenci ne bodo videli slabotne ...
Moje reči — knjige, obleko itd.
vzemite kasneje. Gospod Polz Vam
bode moje reči izročil. Knjige se
lahko v spomin razdele med brati in
sestrami. Nekaj knjig je lastnina
Nine. Ako bi Nina želela kak spom-
in, tedaj dovolite, naj si izbere,
kar hoče. Ostanite zdravi, ne žalo-
stite se. Mislite vendar, da je lahko
umreti za človečanstvo. Vsecega

ne doleti ta čast.
Zdravstvujte, ljubljenci moji, —
August.

11. nov. 87, zjutraj ob 9.
Ljuba žena!
Ura je prišla. Bodi pogumna;
ne kaži bojazljivosti. Za mene ni
težka naloga umreti za človečan-
stvo ... Bodi pogumna, in spomi-
nčaj se svojega soproga, ne da bi
videla masčevati ga, temveč da bi
doživela, da bi nevedno in slepo
ljudstvo, za katero je umrl, spozna-
lo ta sramotilen umor. Živi, da bo-
deš doživela, ko bode ta človekoljub-
je in napredek triumfirala nad ti-
ranstvom in zaroto bogatašev proti
ljudstvu.

Moje zadnje misli so pri Tebi,
moja ljubica — moje zadnje želje
veljajo Tebi. ...
Zdravstvuj!

August.
Dne 11. nov. 1887 ob 11. uri in
50 minut dopoldne so stopali mu-
čenci po stopnjicah navzgor pod ve-
šala. Pogumno je stopil Spies pod
zanjko, potem Fischer, potem En-
gel in zadnji Parson. Skozi okno
so obsevali zadnji solčni žarki gla-
ve mučencev — kot zadnji pozdrav
iz svetlih višav. Nadrebel Matson
ni dovolil, da bi bil pri eksekuciji
navzoč kak zastopnik delavstva.

S klicem za svobodo so umrli vsi
štirje.

Parson je hotel govoriti. A tu je
zagrnelo — umor je bil izvršen.

Vsako leto dne 11. nov. okrasijo
zavedni delavci gomilo, kjer počiva-
jo mučenci, ki so dali svoje življe-
nje za sveto delavsko stvar.

Tudi mi slovenski delavci obha-
jajmo letos spominsko slavnost s
tem, da pri volitvah glasujemo za
socialiste, da se bodo spopolnile vele-
pomembne besede A. Spiesa: "Čas
bode prišel, ko bode naš molk moč-
nejši, kakor glasovi, katere danes
zadavite."

10. nov. 1887 je krivičljna
kapitalistična svojat dala obesiti:
A. Spiesa, Engela, Parsona in Fi-
schera. Lingg je končal sam sebi
življenje, Neebeja, Schwaba in Fi-
dena so pa odpeljali v dosmrtno
ječo v Joliet, kojim je še le guver-
ner Altgeld podelil prostost.

In kaj so zakrivil Spies in to-
variši, da so morali končati na
vislicah? Nič. Bili so odkritosrčni
prijatelji delavcev. To je bilo veli-
kansko hudodelstvo v očeh krivič-
ne buržoazije. Kakor so umrli za
resnico in pravico Sokrat, Krist,
Hus, Giordano Bruno in drugi, isto-
tako so umrli Spies, Engel, Parson
in Fischer na vislicah, ker so delav-
cem oznanjevali resnico in pravico.

Dne 3. maja 1886, so policaji pri
Me Cornikovi tvornici napadli z
revolverji stavkujoče delavce, kojih
je bilo kadih 200. Šest delavcev je
bilo ustreljenih, nad 20 pa ranjenih.

Dne 4. maja 1886. zvečer je bil
protesten šod zoper policijo, ki je
napadla kakor stekli psi neoboro-
žene delavce. Vse je bilo mirno. Kar
proti to uri zvečer udari kadih 200
— 300 oboroženih policajev na mir-
no zborujoče delavce. V tem tre-
notku je neko človeče, ki je bilo v
službi kapitalistov vrglo bombo
meji policaje, da bi tem ložje spravi-
li voditelje delavcev na vislice.
Žal, da se je hudobna nakana kapiti-
listov uresničila.

Carter Harrison, župan čikaški je
pod prisego izjavil pri sodniški obravnavi,
da so bili zborujoči delavci
povsem mirni in da je dal policijs-
kemu inspektorju Bonfieldu po-
velje naj pošlje vse policaje domov.
In kaj je storil Bonfield? Čakal je,
da je župan ostavil zborovanje, po-
tem je pa napadel delavce. Vsaki
mislilci človek se mora vprašati:
Zakaj je Bonfield napadel delavce,
ko mu je vendar župan zaokazal
naj odposlje zbrate policaje domov,
ko je to vendar popolnoma v proti-
slovju z obstoječimi zakoni? Ali se
ne vriva tukaj vsakemu človeku mi-
sel, da je Bonfield postal tako
kakor so mu nekteri "višji" krogi
zapovedali? In kdo so pa bili ti
"višji" krogi, od kterih je Bonfield
sprejemal ukaze? — Kapitalisti!

Ako bi bila v Ameriki pravica
doma, tedaj bi bili mesto Spiesa
in tovarišev posadili radi umora Bon-
fielda in njegove pomagače na za-
ložno klop.

Zadnji listi, ktere je nisal A.
Spies svojim, ki dokazujejo njego-
vo blago mišljenje, se glase:

11. nov. '87 zjutraj ob 9.
Ljuba mati in Marjetica!
Eno samo prošnjo imam do Vas:
bodite mirni in udani! Glejte, meni
je laglje, ako vem, da Vas moji
mučenci ne bodo videli slabotne ...
Moje reči — knjige, obleko itd.
vzemite kasneje. Gospod Polz Vam
bode moje reči izročil. Knjige se
lahko v spomin razdele med brati in
sestrami. Nekaj knjig je lastnina
Nine. Ako bi Nina želela kak spom-
in, tedaj dovolite, naj si izbere,
kar hoče. Ostanite zdravi, ne žalo-
stite se. Mislite vendar, da je lahko
umreti za človečanstvo. Vsecega

ne doleti ta čast.
Zdravstvujte, ljubljenci moji, —
August.

11. nov. 87, zjutraj ob 9.
Ljuba žena!
Ura je prišla. Bodi pogumna;
ne kaži bojazljivosti. Za mene ni
težka naloga umreti za človečan-
stvo ... Bodi pogumna, in spomi-
nčaj se svojega soproga, ne da bi
videla masčevati ga, temveč da bi
doživela, da bi nevedno in slepo
ljudstvo, za katero je umrl, spozna-
lo ta sramotilen umor. Živi, da bo-
deš doživela, ko bode ta človekoljub-
je in napredek triumfirala nad ti-
ranstvom in zaroto bogatašev proti
ljudstvu.

Moje zadnje misli so pri Tebi,
moja ljubica — moje zadnje želje
veljajo Tebi. ...
Zdravstvuj!

August.
Dne 11. nov. 1887 ob 11. uri in
50 minut dopoldne so stopali mu-
čenci po stopnjicah navzgor pod ve-
šala. Pogumno je stopil Spies pod
zanjko, potem Fischer, potem En-
gel in zadnji Parson. Skozi okno
so obsevali zadnji solčni žarki gla-
ve mučencev — kot zadnji pozdrav
iz svetlih višav. Nadrebel Matson
ni dovolil, da bi bil pri eksekuciji
navzoč kak zastopnik delavstva.

S klicem za svobodo so umrli vsi
štirje.

Parson je hotel govoriti. A tu je
zagrnelo — umor je bil izvršen.

Vsako leto dne 11. nov. okrasijo
zavedni delavci gomilo, kjer počiva-
jo mučenci, ki so dali svoje življe-
nje za sveto delavsko stvar.

Tudi mi slovenski delavci obha-
jajmo letos spominsko slavnost s
tem, da pri volitvah glasujemo za
socialiste, da se bodo spopolnile vele-
pomembne besede A. Spiesa: "Čas
bode prišel, ko bode naš molk moč-
nejši, kakor glasovi, katere danes
zadavite."

10. nov. 1887 je krivičljna
kapitalistična svojat dala obesiti:
A. Spiesa, Engela, Parsona in Fi-
schera. Lingg je končal sam sebi
življenje, Neebeja, Schwaba in Fi-
dena so pa odpeljali v dosmrtno
ječo v Joliet, kojim je še le guver-
ner Altgeld podelil prostost.

In kaj so zakrivil Spies in to-
variši, da so morali končati na
vislicah? Nič. Bili so odkritosrčni
prijatelji delavcev. To je bilo veli-
kansko hudodelstvo v očeh krivič-
ne buržoazije. Kakor so umrli za
resnico in pravico Sokrat, Krist,
Hus, Giordano Bruno in drugi, isto-
tako so umrli Spies, Engel, Parson
in Fischer na vislicah, ker so delav-
cem oznanjevali resnico in pravico.

Dne 3. maja 1886, so policaji pri
Me Cornikovi tvornici napadli z
revolverji stavkujoče delavce, kojih
je bilo kadih 200. Šest delavcev je
bilo ustreljenih, nad 20 pa ranjenih.

Dne 4. maja 1886. zvečer je bil
protesten šod zoper policijo, ki je
napadla kakor stekli psi neoboro-
žene delavce. Vse je bilo mirno. Kar
proti to uri zvečer udari kadih 200
— 300 oboroženih policajev na mir-
no zborujoče delavce. V tem tre-
notku je neko človeče, ki je bilo v
službi kapitalistov vrglo bombo
meji policaje, da bi tem ložje spravi-
li voditelje delavcev na vislice.
Žal, da se je hudobna nakana kapiti-
listov uresničila.

Carter Harrison, župan čikaški je
pod prisego izjavil pri sodniški obravnavi,
da so bili zborujoči delavci
povsem mirni in da je dal policijs-
kemu inspektorju Bonfieldu po-
velje naj pošlje vse policaje domov.
In kaj je storil Bonfield? Čakal je,
da je župan ostavil zborovanje, po-
tem je pa napadel delavce. Vsaki
mislilci človek se mora vprašati:
Zakaj je Bonfield napadel delavce,
ko mu je vendar župan zaokazal
naj odposlje zbrate policaje domov,
ko je to vendar popolnoma v proti-
slovju z obstoječimi zakoni? Ali se
ne vriva tukaj vsakemu človeku mi-
sel, da je Bonfield postal tako
kakor so mu nekteri "višji" krogi
zapovedali? In kdo so pa bili ti
"višji" krogi, od kterih je Bonfield
sprejemal ukaze? — Kapitalisti!

Ako bi bila v Ameriki pravica
doma, tedaj bi bili mesto Spiesa
in tovarišev posadili radi umora Bon-
fielda in njegove pomagače na za-
ložno klop.

Zadnji listi, ktere je nisal A.
Spies svojim, ki dokazujejo njego-
vo blago mišljenje, se glase:

11. nov. '87 zjutraj ob 9.
Ljuba mati in Marjetica!
Eno samo prošnjo imam do Vas:
bodite mirni in udani! Glejte, meni
je laglje, ako vem, da Vas moji
mučenci ne bodo videli slabotne ...
Moje reči — knjige, obleko itd.
vzemite kasneje. Gospod Polz Vam
bode moje reči izročil. Knjige se
lahko v spomin razdele med brati in
sestrami. Nekaj knjig je lastnina
Nine. Ako bi Nina želela kak spom-
in, tedaj dovolite, naj si izbere,
kar hoče. Ostanite zdravi, ne žalo-
stite se. Mislite vendar, da je lahko
umreti za človečanstvo. Vsecega

ne doleti ta čast.
Zdravstvujte, ljubljenci moji, —
August.

11. nov. 87, zjutraj ob 9.
Ljuba žena!
Ura je prišla. Bodi pogumna;
ne kaži bojazljivosti. Za mene ni
težka naloga umreti za človečan-
stvo ... Bodi pogumna, in spomi-
nčaj se svojega soproga, ne da bi
videla masčevati ga, temveč da bi
doživela, da bi nevedno in slepo
ljudstvo, za katero je umrl, spozna-
lo ta sramotilen umor. Živi, da bo-
deš doživela, ko bode ta človekoljub-
je in napredek triumfirala nad ti-
ranstvom in zaroto bogatašev proti
ljudstvu.

Moje zadnje misli so pri Tebi,
moja ljubica — moje zadnje želje
veljajo Tebi. ...
Zdravstvuj!

August.
Dne 11. nov. 1887 ob 11. uri in
50 minut dopoldne so stopali mu-
čenci po stopnjicah navzgor pod ve-
šala. Pogumno je stopil Spies pod
zanjko, potem Fischer, potem En-
gel in zadnji Parson. Skozi okno
so obsevali zadnji solčni žarki gla-
ve mučencev — kot zadnji pozdrav
iz svetlih višav. Nadrebel Matson
ni dovolil, da bi bil pri eksekuciji
navzoč kak zastopnik delavstva.

S klicem za svobodo so umrli vsi
štirje.

Parson je hotel govoriti. A tu je
zagrnelo — umor je bil izvršen.

Vsako leto dne 11. nov. okrasijo
zavedni delavci gomilo, kjer počiva-
jo mučenci, ki so dali svoje življe-
nje za sveto delavsko stvar.

Tudi mi slovenski delavci obha-
jajmo letos spominsko slavnost s
tem, da pri volitvah glasujemo za
socialiste, da se bodo spopolnile vele-
pomembne besede A. Spiesa: "Čas
bode prišel, ko bode naš molk moč-
nejši, kakor glasovi, katere danes
zadavite."

10. nov. 1887 je krivičljna
kapitalistična svojat dala obesiti:
A. Spiesa, Engela, Parsona in Fi-
schera. Lingg je končal sam sebi
življenje, Neebeja, Schwaba in Fi-
dena so pa odpeljali v dosmrtno
ječo v Joliet, kojim je še le guver-
ner Altgeld podelil prostost.

In kaj so zakrivil Spies in to-
variši, da so morali končati na
vislicah? Nič. Bili so odkritosrčni
prijatelji delavcev. To je bilo veli-
kansko hudodelstvo v očeh krivič-
ne buržoazije. Kakor so umrli za
resnico in pravico Sokrat, Krist,
Hus, Giordano Bruno in drugi, isto-
tako so umrli Spies, Engel, Parson
in Fischer na vislicah, ker so delav-
cem oznanjevali resnico in pravico.

Dne 3. maja 1886, so policaji pri
Me Cornikovi tvornici napadli z
revolverji stavkujoče delavce, kojih
je bilo kadih 200. Šest delavcev je
bilo ustreljenih, nad 20 pa ranjenih.

Dne 4. maja 1886. zvečer je bil
protesten šod zoper policijo, ki je
napadla kakor stekli psi neoboro-
žene delavce. Vse je bilo mirno. Kar
proti to uri zvečer udari kadih 200
— 300 oboroženih policajev na mir-
no zborujoče delavce. V tem tre-
notku je neko človeče, ki je bilo v
službi kapitalistov vrglo bombo
meji policaje, da bi tem ložje spravi-
li voditelje delavcev na vislice.
Žal, da se je hudobna nakana kapiti-
listov uresničila.

Carter Harrison, župan čikaški je
pod prisego izjavil pri sodniški obravnavi,
da so bili zborujoči delavci
povsem mirni in da je dal policijs-
kemu inspektorju Bonfieldu po-
velje naj pošlje vse policaje domov.
In kaj je storil Bonfield? Čakal je,
da je župan ostavil zborovanje, po-
tem je pa napadel delavce. Vsaki
mislilci človek se mora vprašati:
Zakaj je Bonfield napadel delavce,
ko mu je vendar župan zaokazal
naj odposlje zbrate policaje domov,
ko je to vendar popolnoma v proti-
slovju z obstoječimi zakoni? Ali se
ne vriva tukaj vsakemu človeku mi-
sel, da je Bonfield postal tako
kakor so mu nekteri "višji" krogi
zapovedali? In kdo so pa bili ti
"višji" krogi, od kterih je Bonfield
sprejemal ukaze? — Kapitalisti!

Ako bi bila v Ameriki pravica
doma, tedaj bi bili mesto Spiesa
in tovarišev posadili radi umora Bon-
fielda in njegove pomagače na za-
ložno klop.

Zadnji listi, ktere je nisal A.
Spies svojim, ki dokazujejo njego-
vo blago mišljenje, se glase:

11. nov. '87 zjutraj ob 9.
Ljuba mati in Marjetica!
Eno samo prošnjo imam do Vas:
bodite mirni in udani! Glejte, meni
je laglje, ako vem, da Vas moji
mučenci ne bodo videli slabotne ...
Moje reči — knjige, obleko itd.
vzemite kasneje. Gospod Polz Vam
bode moje reči izročil. Knjige se
lahko v spomin razdele med brati in
sestrami. Nekaj knjig je lastnina
Nine. Ako bi Nina želela kak spom-
in, tedaj dovolite, naj si izbere,
kar hoče. Ostanite zdravi, ne žalo-
stite se. Mislite vendar, da je lahko
umreti za človečanstvo. Vsecega

ne doleti ta čast.
Zdravstvujte, ljubljenci moji, —
August.

11. nov. 87, zjutraj ob 9.
Ljuba žena!
Ura je prišla. Bodi pogumna;
ne kaži bojazljivosti. Za mene ni
težka naloga umreti za človečan-
stvo ... Bodi pogumna, in spomi-
nčaj se svojega soproga, ne da bi
videla masčevati ga, temveč da bi
doživela, da bi nevedno in slepo
ljudstvo, za katero je umrl, spozna-
lo ta sramotilen umor. Živi, da bo-
deš doživela, ko bode ta človekoljub-
je in napredek triumfirala nad ti-
ranstvom in zaroto bogatašev proti
ljudstvu.

Moje zadnje misli so pri Tebi,
moja ljubica — moje zadnje želje
veljajo Tebi. ...
Zdravstvuj!

August.
Dne 11. nov. 1887 ob 11. uri in
50 minut dopoldne so stopali mu-
čenci po stopnjicah navzgor pod ve-
šala. Pogumno je stopil Spies pod
zanj

Slovenska Narodna Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 566 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: MIRAL STRUKELJ, 519 Power Str., Johnstown, Pa.
 I. tajnik: MARTIN KONDA, 563 Throop St., Chicago, Ill.
 Pom. tajnik: FRANK PETRIČ, 563 Throop Str., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.

Nadzor-
 niki: DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
 JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Porotni
 odbor: JOS. DULLER, 416 Washburn Ave., Chicago, Ill.
 MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Bolniški
 odbor: JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 JOS. DULLER, 416 Washburn Ave., Chicago, Ill.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika
 Martin Konda; denarne pošiljke pa blagajniku Frank Klobučarju.

Vstop.

Društvo "Bratstvo" št. 4 v Steel, O.; Andrej Uršič št. 405; Peter
 Golobevsky št. 406; Ivan Stegel št. 407; Ivan Martinšek št. 408; Josip
 Zibert št. 409; Josip Vidic št. 410; Ivan Martinšič št. 411. Društvo
 šteje 30 udov.

Društvo "Edinost" št. 12 v Murray, Utah.; Frank Ilc št. 412. Dru-
 štvo šteje 16 udov.

MARTIN KONDA I. r., tajnik.

? Yondorf Bros?

kje se dobi najboljša, najtrpežnejša in najcenejša obleka? Kje? - Na 365-367 Blue Island Ave. na vogalu 14. ceste!

Nasa zaloga jesenskih in zimskih oblek, površnikov in zim-
 skih sukenj je dovršena.

Za predmete v naši zalogi jamčimo, da so toliko vredni, koli-
 kor zahtevamo za nje. Ako predmet ali obleka ne odgovarja ceni,
 za katero smo jo prodali, tedaj vrnemo denar.

MOŽKE OBLEKE raznih vrst od \$6.00 do \$25.00
MOŽKE SUKNJE " " " \$5.00 " \$30.00

Popolna zaloga srajc, perila, klobukov in rokavic.

OBLEKE ZA DECKE IN OTROKE vseh mod, najboljšega kro-
 ja in najnižjih cen po \$1.95 - \$2.50 - \$3.50 in \$5.00

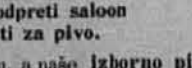
Obiščite nas in prepričajte se.

365--367 Blue Island Ave. na vogalu 14. ceste.

Obrnite se zaupno na nas

kadar hočete odpreti saloon
ali se zmeniti za pivo.

Lahko govorite z nami v slovenskem jeziku, a naše **izborno pivo** je
 po evropsko kuhano, tako, da boste vselej delali **dobro kupčijo**.

Kadar nimate časa priti osebno do nas, pišite ali telefonirajte nam,
 na kar boste dobili hitri odgovor. Imamo pivo v sodčkih in izvrstno
 ležano pivo (Lager-Beer) v steklenicah.

Tel. Canal 967 **ATLAS BREWING CO.** 21. & Blue Island Ave.

Jesenska in zimska zaloga oblek in sukenj

je največja in naj-
popolnejša. Mi lah-
ko ustrezemo vsace-
mu nezadovoljstvu,
ker prodajamo nove
jesenske in zimske
obleke

po \$6.00 do \$20.

Nove zimske suknje po \$5.00 do \$20.

ODEVNI ATLAS SPOLEČNOST

Jugo-zapadni vogal Blue Island Avenue in 10. ceste.
JELINKA MAYER, lastnica.

RAZNO.

Revsčina v Ljubljani.

Ob ograji glediškega dvorišča je
 sedela stisnjena na Fran Josipovi-
 cesti mala deklica, stara kakih 8-9
 let. Bila je bosa in gologlava in je
 prav pritrjena vzdihovala v gosti
 senci. Nekim mimoidoči gospod jo
 opazi in vpraša, kaj da išče tako
 pozno tukaj. Deklica mu odgovori,
 da "prosi". Ko sta jo s tovarišem
 obdarovala, jo vprašata še dalje, od-
 kje da je. Deklica je izpovedala,
 da je hči neke glediške poslužkinje,
 doma na Viču, da hodi-podnevi v
 solo, zvečer pa da mora vsak dan
 prositi. Medtem je prišla k razgo-
 varjajočim se še neka gospodična,
 ki je dekletce prav dobro poznala.
 Ta je potrdila dekličino izpoved, pri-
 stavila pa še, da ima mati že več
 nezakonskih otrok in da živi sedaj
 z nekim mladim človekom, ki jo ba-
 je vedno pretepa. Deklica da je
 bila tudi v njehovi hiši že in da je
 neko noč prenočila v njihovi kuhi-
 ni na golih - tleh! (Nesmiljeni
 ljudje!) Ko sta jo gospoda pozvala,
 da naj vstane in gre domov, je de-
 klica izjavila s popolnoma odloč-
 nim glasom, da ne pojde prej, dok-
 ler ne dobi še to krajcarjev. Med-
 tem pa je pripovedovala stvari o
 svoji materi in o njenem ljubimcu
 s takim glasom in v taki maniri, ki
 znači že skrajno otročjo sprjenost.
 "Ali so to avguri naše razvijajoče
 se velikomestnosti?" Tako vprašuje
 "Sl. Narod"! - Da, to so izrodki
 naše kapitalistične človeške družbe,
 ki se ne dajo odstraniti s sirotišni-
 cami, ne s prisilnimi delavnicami.
 Dokler bode imela človeška družba
 za podlago trgovino, izkoriščanje
 delavne moči in mezni sistem, toli-
 ko časa bodo bujno cvetele nemo-
 ralnost, prostitucija in revščina.
 Milosrdni ljudje lahko odstranijo le
 posamezne slučaje, kajti vse gorje
 se da izriniti s korenino, le s vpro-
 pastenjem kapitalistične človeške
 družbe in ustanovitvijo socialistič-
 ne, v kateri bodo imeli vsi ljudje
 enake pravice do življenja tudi v
 resnici, ne kakor dandanes, koje ta
 pravica le na papirju v zakonikih
 kapitalističnih držav.

Otroci se branijo farških zavodov.

Lep prizor je bil videti te dni v
 Ljubljani na Poljanski cesti. Nek
 kmet prignil je dva za roke z vrvoj
 skupaj zvezana fantiča in jih gnal
 kakor teleta. Gnal jih je v - Ma-
 rijanišče. Morda sta fantiča iz tega
 zavoda ušla, ker usmiljenke nič pri-
 jazno ne ravna z gojenci. Kano-
 nik Kalan, ki je ravnatelj v Mari-
 janišču, naj bi se malo zanimal za
 razmere v zavodu. Fantiča sta imela
 tak strah pred zavodom, da sta se
 celo pot ustavljala tako, da je kmet
 enkrat enega naprej pahnil, drugič
 pa drugega. Ko sta prišla fantiča
 do železnih vrat, sta se prišla za
 vrata in se obupno branila. Kmet
 jih je s silo notri zvlekel in hitro
 vrata za sabo zaprl, da mu nista
 ušla. - Tu bi ne bilo potrebno, da
 bi se le Kalan brigal za razmere v
 Marijanišču, ampak dolžnost je, da
 bi javno oblašil poslepe v mes.
 Vprašajte odrasle ljudi, ktere so
 vzgojali v omenjenem zavodu in po-
 vedali vam bodo reči, da vam bode
 stopil mrzel pot na čelo.

Urednikom farških listov se meša.

Znamenje dobrih časov so po far-
 škemu "Laziljub" - plesi. Ta ne-
 umni listič besediči: "Kadar bomo
 lačni, se nam ne bo ljubilo plesati.
 Seveda, za potreben lišp in potrato
 razveseljevanje imajo tudi gospo-
 darji dovolj denarja, kadar je pa
 treba kak krajar šteti za koristne
 stvari, pa ni zabavljanja konca ne
 kraja." Tako "Domoljub", ki mora
 že poznati svoje ljudi. Mi pa le
 pravimo: Življenje je za nas na-
 vadne ljudi - izvzeti so seveda du-
 hovniki, ki dobro živijo, pa nič ne
 delajo - tako težko, da gotovo za-
 služijo kako urico veselja. Zna-
 menje dobrih časov ni še to, če si
 ljudje privoščijo malo razveseljeva-
 nja, tako znamenje je le, če denar
 proč mečejo. In denarja se pri nas
 za romanja, za maše in očenaše in
 druge take reči silno mnogo raze-
 meče dasi to nikomur drugemu ne
 koristi, kakor par sto duhovnikom.
 - Farji so v svoji požrešnosti že
 tako nevoščljivi, da drugim ljudem
 ne privoščijo tudi najmanjšega ve-
 selja.

Farškemu županu je ples dovoljen.

Klerikalec, župan v Pijavi gorici
 menda ne ve, kdaj je pustni torek.
 Na kvaterno nedeljo je ta klerikalni
 župan povabil stare babe v svojo
 gostilno in je z njimi norel skoro
 do jutra. Med temi babami sta bili
 tudi dve tretjerednici, Marija Ko-
 stelec in Marija Dolenc. Babe so
 plesale pri županu in pri F. Koče-
 varju in pozno ponoči prepevale po

C. G. FOUCEK

586 Centre Ave. na vogalu 18. ul.

Najboljša česko-slovanska lekarna v Čikagu

V nji se nahaja tudi pošta, kjer je mogoče po-
 siljati novce po vsi Ameriki in v Evropo. Prodaja znamk in spreje-
 manje priporočenih pisem. Odprto po dnevi in ponoči.

Brzjavni urad na vse strani. Ekspresni urad, pošiljajo se kov-
 čugi in drugo na vse strani Zed. držav.

V lekarni ordinirajo naslednji zdravniki: Dr. Martin Ivec, vsak
 večer od 6. do 7. ure; Dr. Stulik od 10. do 12. dopoldne in od 7-9.
 zvečer; Dr. Kolar, Dr. Roth, Dr. Chvotal, in Dr. Čunat.
 Ako ste bolni, stopite v mojo lekarno in pomagalo se vam bode.

KALIFORNIJSKO VINO

na prodaj. Pridelek farne Hill Girl
Wineyard. Dobro črno in belo vino
po 35 do 45 centov galon; staro be-
lo ali črno vino 50 centov galon;
rising 55c. Kdor kupi manj kot
50 galonov vina, mora dati \$2 za
posodo.

Drožnik po \$2.25 do \$2.75 gal.
slivovic po \$3 gal. Pri večjem na-
ročilu dam popust.

V mnogobrojna naročila se pri-
poročam

STEFAN JAKSHE
Box 77 Crockett, Cal.

ZA ameriko patentirane
Harmonike,
izvrstno delo, se dobe samo pri
Slovenca

John Golob
203 BRIDGE ST. JOLIET, ILL.

500 mož potrebuje za Rainer-
jevo pivo in Bourbon Wis-
ky piti, fine smodke kaditi in se ve-
seliti.

Razposilja staro belo in staro čr-
no vino po 50 centov, ter star grape
brandy po \$2.75 galon.

ANTON KRIZE,
OAT HILL, NAPA CO. CAL.

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure:
do 9. zjutraj
od 1. do 2. in
od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:
od 10-12 dopoldne in
od 2-4 popoldne
Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odlični zdravnik, obiskujte
torej Slovana v svojo korist.

Resnica

je da je največja nesreča v A-
meriki za človeki - bole-
zen. Ako je človek bolan
nemore delati, in če ne dela nemore zaslužiti niti toliko,
kolikor mu je potrebno za življenje, s čem pa more svo-
jim, dragim, kateri so ostali v starem kraju pomagati?

**Kadar je človek bolan - more se
zdraviti.** Najhujše se mu pa godi, ko je bolan in svojo
bolezen neiskusnemu zdravniku toži, namesto da se takoj
obrne na najboljšega zdravnika, kateri j amei z svojo uče-
nostjo, da ga če gotova in popolnoma ozdravi.

Zato rojaki Slovenci kadar ste bolni ali
potrebujete zdravniške pomoči - poslušajte nas, ker mi
vam o Vaše dobro priporočamo, da se obrnete na najbol-
šega zdravnika v Ameriki, in to je:

Prof. Dr. E. C. COLLINS,

iz vseučilišča v New Yorku,

in to zato, ker je on jedini zdravnik kateri jamči za popolno ozdrav-
 ljenje vseh bolezni brez da Vas osebno pregleda; ker njemo zadostuje,
 ako mo Vašo bolezen pisмено opišete.

Citajte! Nekoliko najnovejših zahvud skaterini se naši rojaki za-
 hvaljujejo da so popolnoma ozdraveli.

Dragi gospod Profesor!

V začetki moje bolezni hui mras meje stresu, večkrat potem pa
 huda vročina in bolela me je glava, noge i roke, napetost v trebuhu
 in nejem mogu hodit. Imel sem 3 zdrav nike in nič mi nesc mogli po-
 magat. Potem se obrnem na Vas dr. Collins in poslali ste mi 3 krat zdra-
 vila in zdaj sem popolnoma zdrav. Toraj se vam srčno zahvašim zato
 veliko dobroto. Usem Slovenci mo-
 jim rojaki bom govoru da ste Vi
 nar bolši zdravnik v celi Ameriki in
 da ste zdravnik uperve vrste in vam
 ostanem hvaležen dokler bom na
 svetu živel.

Malk Strah,
69 Arimont St. Massillon, O.

Wainut Lake, Ark.

Malk Guštin, Zdej jest Anton Stamfel Vam dam **Maria Skušek.**
Box 37, Soudan, Minn. polnoma čutim zdrav. Ko sem za-
Box 67, HOMESTAD, PA.
žel Vaša zdravila rabiti, takoj sem zdravel. Vsakom od mojih roj-
kov in prijateljev Vas čem priporočati in vam ostanem hvaležen ka-
kor svojem največjem dobrotniku.

Anton Stamfel.

Prof. Collins jamči za popolno oz- dravljenje vseh bolezni:

Kakor boleti na plućah, prsih, želodeu, cre-
vah, jetrah, mehuru, ledvicah, sreu, grlu, nervoznost v gla-
vi, kašelj, mrzlica, prehlajenje, revmatizem, prelivanje krvi,
otekle noge ali telo, vodenico, bolecine v križu, zlato žilo
(hemeroide), onemoglost pri spolskem obcevanju, izpadanje
las, tifus, lešaj, tečenje iz ušes ali oči, gluhost, slepost, ra-
ka, hraste, garje in rane, šumenje v ušesih, ženske notranje
bolesti, nepravilno prebavanje želodca kakor vse ostale no-
tranje in zunanje boleti. **Prof. Collins** je jedini ka-
teri popolnoma ozdravi susico in sifilis kakor tudi vse

Spolske bolezni pri možkih in ženskah.
 Ni bolnika, katerega nebi **Prof. Collins** naj si dede
 od katere spolske bolezni zmiraj ozdravil.

Zato, ako bolujete na kateri bolezni ameraj, točno opišite isto v
 materiem jeriku in adresujte na

PROF. Dr. E. C. COLLINS,
140 W. 34th St. NEW YORK.

Prof. Collins Vam če poslati zdravila, po katerih se gatao popolnoma
 ozdravite / bolezni g'ovo nigrar reč ne povrne.

POZOR ROJAKI!!!

Potujočim rojakom po Zdr.
 državah, onim v Chicagu in
 drugim po okolici naznanjam,
 da točim v svojem novoureje-
 nim "saloonu" vedno sveže
 najfinejše pijače - "atlas beer"
 in vsakovrstna vina. Unihjake
 smodke na razpolago. Vsace-
 mu v zabavo služi dobro ure-
 jeno kegljišče in igralna miza
 (pool table). Solidna postrež-
 ba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljndno
 priporoča:

MOHOR MLADIČ
 617 S. Center Ave. blizo 19
 ulice CHICAGO, ILL.

POSEBNO OBVESTILO.

Nova prekomorska vožnja čez sredo-
zemsko-adrijsko morje, po prolisku-
šeni črti

Cunard Line

ustanovljena 1. 1840.

Najstarejša prekomorska črta.
 S 26. aprilom je upeljala Cunard
 Line direktno vožnjo iz New Yorka v
 Trst, in na Reko, s prestankom v
 Neapolju.

Ti izborni in moderni parniki z dvojn-
 im vtiakom, sidani leta 1904, imajoč
 nad 10,000 ton teže, odpeljujejo iz
 New Yorka kakor sledi:

Slavonia (z dvojnim vtiakom) 10,605
 ton teže, v torek 1. novembra.

Pannonia (z dvojnim vtiakom) 10,500
 to nteže, v torek 15. novembra.

Ultionia (z dvojnim vtiakom) 10,402
 ton teže, v torek 18. oktobra, zatem
 redno vsakih 11 dni.

Povprašajte pri naših agentih o ni-
 kkih cenah in posebnih novih udobno-
 stih v tretjem razredu. Agenti se išče-
 jo v vsakem kraju. T. G. Whiting
 Mgr., Dearborn in Randolph Sts.,
 Chicago, Ill.

Poskusite

najboljše unijske
A-B-X-Lent in
Criterion smodke
katere izdeluje

H. F. Aring

916 Payne Ave. Cleveland, O.
Postrežba točna. Cene nizke.

NAZNANILO.

Naznanjava rojakom, Hrvatom
in drugim br. Slovanom, da sva
kupila veliki, splošno znani

.....**SALOON**.....

pod imenom "Narodna dvorana,"
 sedaj "Slovenski Dom". Priporo-
 čava c. obištnstvu, posebnio raznim
 društvam veliko plesno dvorano za
 razne zabave in druge dvorane za
 društvene seje. V saloonu "pool
 table" in glasovir. Točiva pristno
 pilzensko pivo in drugo izborno pi-
 jačo. V istih prostorih otvorila sva
 tudi vinarno. Točiva izborna kali-
 fornijsko. Trinerjevo in druga be-
 la in rdeča vina. rdeči burgundec,
 beli tokajec, rising in druga fi-
 na vina se dobe pri naju na debelo
 in drobno.

Potniki dobe pri naju prenočišče
 in vso postrežbo. Vsi dobro došli!

Mladič bratje

585-587 S. Centre Ave. na vogalu
18. ceste. Tel. LOOMIS 488
Chicago, Ill.

Izza temnih dni.

(Sličke iz življenja raznih papežev.)

(Nadaljevanje.)

Papež Inocencij IV. je triumfiral. Njegovo veselje je bilo tako neduhovniško, tako nekristijansko, da je še krotiti ni mogel. Dal je tej svoji radosti duška na način, ki je vse ogorčil. Kdor se zato zamera, naj čita papeževo poslanico Sicilijancem "Locutur" coeli, et exultet terra... — in jo primerja s plemenito poslanico, s katero je Friderik II. naznanil vladarjem smrti Gregorja IX.: De cuius morte multa compassione conducimur, et licet digno contra eum odio moveremur. Papež je sodel, da mu je sam Bog ponudil posvetno vladno nad vso Italijo, in da se zdaj pokaže, če se ta stari problem sploh da rešiti v zmislu papeževih pretenzij. Od zakonskih činov cesarja Friderika sta živela samo še dva; 22letni kralj Konrad, in 12letni Henrik. Od nezakonskih cesarjevih sinov je lezal krasni Encijo v ječi, Friderik Antijohijski je begal pregnan iz Florence po Srednji Italiji, Manfred pa v Italiji. Po testamentu je bil Konrad dedič vseh očetovih kron, Manfred pa je bil določen za cesarskega namestnika v Italiji.

Papež Inocencij IV. se je podvizal, da bi cesarjev in dedičem ugrabil najprej Apulijo in Sicilijo, češ, da sta to cerkvena fevda, obenem je papež ščuval Nemce, naj ne priznajo kralja Konrada in je dal obenem oznanjati križarsko vojsko proti popolnoma nedolžnemu Konradu. Protikralj Viljem, punter proti pravemu kralju Konradu je pohitel k papežu in z njim napravil svojo pogodbo; papež mu je vsled tega obljubil, da ga krona kot cesarja. Dne 19. aprila 1251. je papež s svojimi kardinali zapustil Lyon, kjer se je mudil šest let, ter se je odpravil v Rim. Pri slovesu od bogatega in lahkoživega Lyona je kardinal Hugon izrekel nesramne besede: Amici, magnam fecimus postquam in hanc urbem venimus, utilitatem et elemosynam Quando enim primo huc venimus, tria vel quatuor prostibula invenimus. Sed nunc recedentes unum solum relinquimus; verum ipsum continentium ab orientali porta civitatis usque ad occidentalem.

Potovanje papeža Inocencija v Rim je bilo podobno triumfalnemu sprevedu. Povsod so papeža sijajno sprejeli, samo v Milanu je 15.000 duhovnikov in menihov pričakovalo in pozdravilo papeža. Ali vendar je papež spoznal, da Italija sedaj ni več to, kar je bila pred šestimi leti. Tiste italijanske republike, ki so stale na papeževi strani in se vojskovale proti cesarju, so zdaj od papeža zahtevale znatne odškodnine za vojno, niso hotele vrniti cerkvi nekdanjih cerkvenih posestev in sploh kazale, da jih nikakor ni volja, zamenjati cesarski jarem s papeškim jarmom. Gnefske republike so papežev boj proti cesarju porabile, da so si izvojevale neodvisnost od cesarstva, papež je pa sedaj videl, da so postale tudi neodvisne od cerkve in da nočejo cerkvi priznati političnega gospodstva. Gibelinske republike so sicer bile uklonjene ali samo začasno; cesar, prvobornec za neodvisnost od papeštva je bil sicer mrtev, načela njegova pa so živela. Duh

svobode, ki so ga obudili Hohenstauffi, je sedaj stal, če se sme tako reči, na lastnih nogah in papež Inocencij IV. je v svetlih trenutkih začel uvidevati, da se nikdar ne uresniči ideal Hildebranda in Inocencija III. in da papež niti v celi Italiji ne postane posvetni gospodar.

Papež je prišel do Perugije, naprej v Rim pa se ni upal, kajti Rimljani po cesarjevi smrti niso bili več guelfskega mišljenja.

Med tem je kralj Konrad leta 1251 prišel čez Alpe, da se polasti dedščine svojega očeta. Z bratom Manfredom je podvrgel vsa uporna mesta in oktobra meseca 1253. zavel tudi Neapolj. Papež je sprevidel, da ni kos kralju Konradu in trdil se je dobiti protikralja.

Ko se je Konrad še v južni Italiji bojeval, so Rimljani postali nevoljni in so papeža pozvali, naj pride v Rim. Mestni občini Perugiji so pisali, naj papeža odpravi v Rim, sicer da pridejo Rimljani v vojaštvom in odpeljejo papeža siloma. Zdaj naj pride papež, so rekli, ali pa nikdar. In ko so rimski odposlanci stali pred papežem, so mu rekli: "Jako se čudimo, da se kakor kak potepuh mudiš zdaj tu, zdaj tam, Rim, sedež apostolov, pa zanemarjaš; da svojo čredo, za katero si pred Bogom odgovoren, prepustiš volkovom in ne misliš na drugega, kakor na denar. Papež ne sodi ne v Anagni, ne v Lyon, ne v Perugijo in ne v Asisi, nego v Rim."

Te besede je rimskim odposlancem narekoval pogumen in krepak mož, takratni rimski senator Brancalione de Audalo. Papež se je tako prestrašil, da se je res odpravil v Rim. Sprejeli so ga pa skrajno hladno saj so ga komaj poznali. Inocencij IV. je bil že deset let papež, a več kakor devetlet ga ni bilo v Rimu. Rimsko prebivalstvo je tudi koj zahtevalo od papeža denarja, tako da je moral senator Brancalione papeža ščititi, sicer bi ga bili Rimljani takoj prepočili. Brancalione je bil prijatelj kralja Konrada in je papeža poglavito zategadelj zvalil v Rim, da bi posredoval in dosegel mir med kraljem in med papežem. V tem oziru pa je bil vsak trud zaman. Inocencij se je bil zaklel, da uniči ves rod cesarja Friderika II. in preganjal je ta rod s tistim divjim sovraštvom in s tisto neznansko hudobijo, po kateri so se vedro odlikovali politikujoči duhovniki. Ferretus Vicentinus je pisal: Papa — odium nondum extincto, quod olim in Federicum exercuit, in prolem et sanguinis sui reliquias saevire disposuit. Na veliki četrtek 1254. je papež storil odločilni korak: izobčil je kralja Konrada in pobegniti iz Rima v Assisi.

Iskaje moža, ki bi hotel nastopiti kot protikralj, se je papež najprej obrnil do brata francoskega kralja, Karol d'Anjou pa ni hotel sprejeti sicilske krona. Zdaj se je obrnil papež na Angleško. Najprej je vabil Riharda Kornwalskega, ker je bil ta silno bogat. A Rihard je odklonil, pač pa se je njegov brat Henrik dal preslepiti, da je sprejel iz papeževih rok sicilsko krono za svojega mlajšega, takrat šele 8 let starega sina Edmunda Lancastra. Slaboumni Henrik je poslal papežu kar je mogel dobiti denarja in povrh še menice na italijanske banke. Več papež ni zahteval. Proglasil je boj proti kralju Konradu za križarsko vojno in upal, da Konrada kmalu uniči in da mu ostanejo lepi denarci, ki jih je prejel iz Angleške.

(Dalje prih.)

Kako se počutite?

Ne tako izorno, kakor pred par leti. Dozdeva se mi, da imate slabši tek, da vaše mišice niso tako močne, kakor nekdanj, da izgledate starejši, kot ste v resnici, vaše obličje je velo. Vse to dokazuje, da vaša kri ni čista ali ni zadosti krepka za vzdrževanje telesa.

Trinerjevo zdravilno grenko vino

je edino zdravilo, ki vam more pomagati. To zdravilo pospešuje krvotok ter ohrani organe za prebavljanje v zdravem stann.

Ozdravi vsaki želodec

Zdravi ljudje, ki si žele ohraniti svoje zdravje, bodo prepričali se, da je Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino edino zanesljivo zdravilo.

Trinerjevo zdravilno grenko vino deluje čudežno v želodcu. Daje dober tek in je v resnici najboljšo zdravilo za želodec.

Marketa Kozel
Tyndall, S. Dakota.

Se dobi v lekarnah in dobrih gostilnah

Jos. Triner,
799 S. Ashland Ave.
Pilsen Station
Chicago, Ill.

Trinerjevo zdravilno grenko vino je družinsko zdravilo, ki vam vzdrži pri dobrem zdravju. Deluje popolnoma zadovoljno.

Jakob Košič,
Mammott, Pa.

- Kedar koli potrebujete kako krepčilno zdravilo za želodec, rabite Trinerjevo angeljako krepčalo, edino želodčno grenčico, ki je delana iz naravnega vina.

Nobena stvar ni boljša, ako se obentite slabe po leti.

Opozarjamo Vas,

Oglejte si našo

RAZPRODAJO.

Na prodaj imamo zopet mnogo vrstno blagov najnovejšo mode, ki miera zanimati vascega. Ako še niste pričeli hraniti naše premijske kupone, tedaj začnite sedaj. Ako le za 5 centov kupite, že dobite kupon. Ti vas ne stanejo nič. Oglejte si naše premije v III. nadstropju.

Ženska težka spodnja obleka — jopi- ce iz najboljšega blaga; spodnje bla- če s francoskimi trakovi; spodnja krila iz trpežnega blaga. Vsaki ko- mad vreden 50 centov, stane sedaj le.....	Volnato blago razne vrste — lice je delano iz svile — najboljšo blago, kteror se dobi za denar — v vseh barvah — stane yard le.....	Pletene srajce — za ženske, delane iz volne — modre ali rdeče barve s širokim obrobkom — vredne \$1.55, stane le....
39c	59c	\$1.48
Težke, moške spodnje srajce s dvojn- im hrbtom in prsi, mera 34 do 46 — so se vedno prodajale po 69c, stanejo sedaj le.....	Židane avbice — za otroke v raznih barvah, raznega kroja in različne mere stane komad.....	Pleteni šal — črne ali bele barve, jako veliki, stane eden le.....
43c	75c	25c
Moške zgornje srajce iz volne — vlnjave, modre, zelene in rjave bar- ve — navadna cena \$1.50, stanejo sedaj le.....	Izborna flanela — posebno široka in težka, bela flanela — stane navadno 10c yard, sedaj le.....	Moške zgornje srajce iz flanele — s širokim ovratnikom, temne in svetle barve, navadna cena 50c, sedaj le.....
98c	54c	29c
	Pletene srajce — obojčje pletene, spodnje srajce od 2-6 let, stane le.....	Palice za zagrinjala iz madi — na koncu posrebrane, prejšnja cena 12 1/2c, sedaj le.....
	35c	54c

FRANK STONICH, prodajalec. Vprašajte za št. 22.

Dr. Kolacek & Co.
559, 561, 563 in 565 BLUE ISLAND AVE.

JOHN FERBEZAR

629 S. Santa Fe Ave. PUEBLO.
Priporočam rojakom svojo novo,
lepo urejeno gostilno, kjer točim
vedno sveže Walterjevo pivo. Iz-
vratno žganje in fine smodke na
razpolago.

Nazdar rojaki!

Slovencem in drugim bratom
Slovonom priporočam svoj lepo
urejeni "SALOON".

Točim vedno sveže pivo in pri-
stne druge pijače. Raznovrstne
fine smodke na razpolago.

Potniki dobe pri meni čedna
prenočišča in dobro postrežbo.

Za obilen poset se priporoča
MARTIN POTOKAR,
564 S. Centre Ave. Chicago, Ill
Telefon števil. 1781 Morgan.

Rojaki, ne pozabite starega
prestora, John Košička.

Anton Sukle

PUEBLO, COLO. 604 S Santa Fe.
Priporočam svojo gostilno, kjer
točim vedno sveže pivo in žganje.
TELEFON 692 Red in 373 Black

NAZNANILO.

Opozarjam slovenske trgovce-
saloonarje in tudi drugo p. n. ob-
činstvo na importirano brinje iz
Ljubljane, iz katerega kuham sam
najbolji brinjevec! Dvanajstina
steklenic stane \$15. poleg pa mora
vsakdo sam plačati prevozne troške.
Kdor hoče dobro kapljico brinjev-
ca piti, naj se obrne na

John Kracker-Ja
1199 St. Clair Str.
CLEVELAND, O.

F. J. SKALA & CO

320-322 W. 18. ulica
ČESKO-SLOVANSKA BANKA.
Posiljanje denarja, izmenjevanje
tujih denarjev, interjatev denarja
in vrednostnih stvari po celem
svetu, sečno v Avstro-Ogrski in
Zdr. državah.
Ustavljanje plačilnih in drugih
pravnih listin. Dedščine.
Zastopniki druž: bremške, ham-
burške, antverpske, rotterdamke
in francoske prekomorako-vozne
črte. V New Yorku in ostalih ev-
ropejskih pristaniščih sprejmo po-
tnike naši zastopniki. V slučaju
zadržke oziroma naprek potnikov,
obrnite se na nas.

Wilke

Najbolji izmed vseh je Wilke-za- nesljivi fotograf

391-393 Blue Island Ave. na vogalu 14th Pl.
Zenitvanske in slike v skupinah
so naše posebne specialitete.

Phone Canal 287. Trvdka vstanovljena leta 1883.

Ob nedeljah odprto od 9. ure
dopoldne do 5. ure popoldne.

Obleke, površniki, zimske suknje.

Najmoderneje, najtrpežnejše jesenske in zimske obleke za delav-
nik in praznik, površniki in zimske suknje. Za tretjino ceneje kod
drugod.

Naše cene oblekam so: \$5.00-\$22.00

“ “ zim. suknjam \$4.00-\$24.00

Naša zaloga je najboljša in najmodernejša na trgu. Vse je izdelano po najnovejšem kroju. Cene so jako nizke. V zalogi imamo tu-
di obleke za dečke in otroke. Najstarejša unijska trvdka.

J. J. DVORAK & CO.
UNION CLOTHIERS & TAILORS.
598-600 BLUE ISLAND AVE.

Telefon — Canal 1198